

Universitätsbibliothek Paderborn

Instructio practica ...

Institutiones Theologiæ Mysticæ, Seu Facilem & practicum modum
Exercitia Spiritualia S.P. Ignatii Loyolæ per octiduum faciendi - item
triduanam recollectionem fructosè instituendi complectens, Et
Sacerdotibus Præcipuè, aut de Sacerdotali Statu suscipiendo
deliberantibus accomodata, Una cum ...

Lohner, Tobias

Dilingæ, 1680

Med. II. De tertio Sacerdotis Officio videlicet administratione
Sacramentorum & verbi divini.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-48834](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-48834)

refcere studeas; cum enim amantes nihil magis desiderent, nisi ut simul esse, & colloqui queant, totisque viribus repellant omnia impedimenta, quæ tale Colloquium, dissolvere & impedire volunt; ita id ipsum multò magis de anima Deum sincerè amante cogitandum est.

Confidera II. Quàm solida & efficacia sint hæc media, ut pote directè ad magnam menti reverentiam & attentionem conciliandam ordinata; quàm item facilia, ut quæ à Sæcularibus Legatis sine omni difficultate observantur.

Confidera III. Quomodo tu hæcenus easdem observaveris, aut observare deinceps velis, semper in mente habens præclaram S. Cypriani adhortationem serm. de orat. Dom. loquentis: *Cum adstantus ad orationem, vigilare, & incubare ad preces toto corde debemus; cogitatio tunc omnis secularis & carnalis abscedat, nec quidquam tunc animus, quàm id solum cogitet, quod precatur, qua autem segnitias est, alienari & capi ineptis cogitationibus & profanus, cum Dominum deprecaris? quasi sit aliud, quod magis debeas cogitare, quàm quòd cum Deo loqueris? quomodo te à Deo audiri postulas, cum te ipse non audias? vis esse Deum memorem tui, quando tu ipse memor tui non sis?* Colloquium ad Christum.

MEDITATIO II.

DE TERTIO SACERDOTIS OFFICIO, Videlicet Administratione Sacramentorum, et Verbi Divini.

Prælidium I. est, imaginari Christum, nunc Verbum Dei prædicantem, nunc Vicos circumeuntem, & varia beneficia corporibus, animisque conferentem.

Prælidium II. est, petere gratiam, ut tertium hoc Sacerdotis officium ritè cognoscere, & fructuosè administrare possis.

Punctum I.

Confidera I. Quòd sit tertium Sacerdotis officium, scilicet Sacramentorum & Verbi Dei, ac doctrinæ Christianæ fructuosa tractatio; hoc enim est, quòd Apostolus I. Cor. 4. ait: *Sic nos existimet homo, ut Ministros Christi, & dispensatores mysteriorum Dei.*

Confidera II. Cùm Ecclesiæ Sacramenta, ut Concilium Tridentinum Sess. 7. in præfatione loquitur, sint ea, per quæ omnis vera iustitia vel incipit, vel cœpta augetur, vel auctius reparatur, ac proinde ex illis tanquam fontibus hauriuntur sic aqua illa viva, quam qui biberit, in æternum non sitit sed fiat in eo fons aquæ salientis in vitam æternam, quæ magnum tibi beneficium à Deo collatum sit, dum te præter alijs Ministrum horum Sacramentorum constituit, tibi amplam ea administrandi facultatem & occasionem obtinet ut merito tibi perinde ac Sponso Cant. 3. applicari possit dicitur, quod manus tuæ tornatiles aureæ, & plene hyacinthis sint Fidelium utilitati dispensandis. An non præter jure quoque illud S. Pauli I. c. repetatur; *Hic jam quæritur inter Dispensatores, ut fidelis quis inveniat.*

Confidera III. Quid fidelitas ista in administrandis Sacramentis à te requirat; nimirum 1. Ut pure, sanctè, & religiosè eadem administres, ne, ut S. Gregorius homo de tuo pastor. loquitur, similis fias aquæ baptismali, quæ peccata baptizatorum diluens, illos ad cœleste regnum mittit, & ipsa postea in Cloacam descendit. 2. Ut receptos ac approbatos Ecclesiæ ritus sedulo adhibeas, ipsūque etiam Populum ad ritus hos magnificandos, & rectè intelligendos, quantum necesse est, aut expedit, instruas, & hortaris. Ut magna cum promptitudine, & absque ulla suspitione veritatis illa administres; hilarem namque datorem, si in actione, in hoc sanè diligit Deus. Vide ergo, quomodo tres industrias deinceps observare velis. Colloquium ad Patronos.

Punctum II.

Confidera I. Quàm magnum iterum beneficium tibi collatum sit, dum Verbi divini Ministrum te constituit Deus, id ex sequentibus S. Augustini in serm. quotid. verbis colligere potes: *Quid vobis plus esse videtur, Verbum Dei, an Corpus Christi? si vultis respondere, hoc utique dicere dicitur, quod non sit minus Verbum Dei, quàm Corpus Christi: ideo non minus reus sit, qui Verbum Dei negligenter audierit (vel tractaverit, vel prædicaverit) quàm ille, qui Corpus Christi in terram negligentia sua cadere permiserit.* S. Cypr.

pius verò serm. de orat. Domin. ait: *Evangelij præcepta, patres charissimi, nihil sunt aliud, quam Magisteria divi-
na, fundamenta adificanda Spei, firmamenta corroboranda
fidei, munimenta fovendi cordis, gubernacula dirigendi
viveris, præsidia obtinenda salutis.*

Considera II. Quomodo hoc Verbum Dei fructuosè tra-
diti & prædicari debeat; scilicet sicut cibus corporeus præ-
parari, & apponi solet (*non enim in solo pane vivit homo, te-
ste Christo Matt. 4. sed in omni verbo, quod exit de ore Dei*)
sic sicut per os in alimoniam cibos corporis sumimus, ita
per eor ad vivificandam animam escas doctrina celestis ac-
cipimus, quemadmodum S. Hilarius in ps. 118. loquitur,
neque adeò sicut 1. Cibus quoad substantiam bonus, & cique,
qui sumit, conveniens esse debet, ita materiam seu doctri-
nam & argumenta Concionis optima, id est, ex S. Scriptura,
Ss. Patribus, aliisque probatis Authoribus desumpta, & Au-
ditoribus accommodata esse oportet; nam, ut S. Gregorius
10. mor. c. 1. rectè pronuntiavit, *debet Prædicator perspi-
cere, ne plus prædicet, quam ab audiente capi possit; ne, dum
parvis sublimia & non profutura prædicat, se magis curet
ostendere, quam Auditoribus prodesse.* 2. Sicut cibus bene
coctus esse debet, ita & concio per accuratum studium be-
ne præparata, ne alioqui verificetur commune proverbium:
*Qui ascendit Cathedram sine labore, descendit è Cathedra
sine honore,* & plerumque etiam sine fructu in se & Auditori-
bus reportato 3. Sicut cibus sale, pipere, aliisque aroma-
tis herbisque bene condiendus est, ita & concio sale discre-
tionis, pipere reprehensionis moderatæ, melle mansuetudi-
nis & charitatis, & herbis exemplorum & similitudinum, &
parabolarum idonearum grata Auditoribus reddenda. 4.
Sicut cibus in patinis mundis per fideles & sedulos ac mun-
dos Ministros apponendus, ita in concione quoque verba qui-
dem bona, & vernaculo sermone congrua; non tamen nimis
exquisita aut affectata (*nam prudentibus viris non placent
phalerata, sed fortia, quando non res pro verbis, sed pro re-
bus enumerandis verba sunt instituta,* ut rectè S. Prosper
l. 3. de vit. contr. c. ult. advertit; & ideo S. Paulus 1. Cor. 2.
sermonem suum & prædicationem non inpersuasibilibus
humanæ sapientiæ verbis, sed in ostensione spiritus consiste-

re dixit) per fidelem memoriam, & per gratam vocis & actio-
nis moderationem proponi.

Confidera III. Quæ media adhibere debeas ad Verbum
DEI fideliter & fructuosè administrandum, videlicet 1. *Orati-
onis studium*: nam, ut S. Chrysostomus hom. 3. de incom-
preh. natur. div. sapienter dixit, *nihil aut parùm fructuosa
pi ex homilia potest, nisi oratio adjungatur*. Cujus veritatem
rationem reddens S. Bernardus ep. 101. *Nunc, ait, memora
tria hæc, Verbum, exemplum, oratio; major autem verum
oratio, ea namque operi & voci gratiam & efficaciam pro-
meretur*. Hinc Apostoli Act. c. 6. ubi alios pro externis co-
gitiis constituerunt, dicebant; *Nos verò orationi & ministerio
verbi instantes erimus*. 2. *Sedula meditatio*: *Insu-
per enim thus, inquit S. Augustinus in spec. peccat. non relucet,
nisi ponatur in igne; nec virtus sinapis sentitur, nisi exten-
datur in lapide, ita nulla S. Scriptura sententia verum suum
declarat, nisi cocta in corde*. hinc S. Isidorus l. 1. de sancto
hono ait, *quanto magis quisque in sacris eloquiis assiduus
fuerit, tanto ex eis uberiorem intelligentiam capit*. 3. *Con-
scientia puritas, & vita exemplaris*; quid enim lingua ve-
rea, & cor ferreum: certè cujus vita despicitur, restat, ut eius
prædicatio contemnatur; *Vt ergo prædicandi veritas ser-
vetur, vivendi altitudo teneatur*, ut rectè S. Gregorius bo. 11.
in Ezech. dixit: *nam lucere tantùm, vanum est, tibi S.
Bernardo, tantùm ardere, parùm: ardere & lucere per-
fectum*. Vide ergo, quomodo hæc tria deinceps observare vo-
lis, Colloquium ad B. Virginem.

Punctum III.

Confidera I. Quàm præclarum quoque cœferi debet Ca-
techismi docendi munus, utpote per quod summa in triump-
phantem & militantem Ecclesiam fructus redundat; cum o-
nim solida instructio in doctrina Christiana sit fundamen-
tum Christianæ perfectionis, ab hac verò gloria Dei & San-
ctorum, augmentum & decus Ecclesiæ, salus denique totius
publicæ, & cujusvis animæ particularis dependeat, facile ap-
paret, quàm magna ex hoc munere ritè obito utilitas sperari
possit, quàmque ad eò rectè Joannes Gerson Cancellarius Pa-
risiensis dixerit, nescire se, an ullo alio munere, quàm
in hoc utilius & honestius occupari quis possit.

Confidera II. Quomodo hoc officium utiliter obire possis, videlicet I. ut materiam valde bene præpares, & parvulis accommodes illud S. Pauli 1. Cor. 3. usurpans: *Tantum parvulis in Christo lac vobis potum dedi, non escam* solida & altioris doctrinæ; *nondum enim poteratis capere & concoquere.* II. Ut bene valde, id est, cum simplicitate & mansuetudine proponas doctrinas, quas præparavisti; ut dicere cum S. Paulo possis: *Omnibus omnia factus, ut omnes lucrificiam.* III. Ut parvulos ad aptam receptionem doctrinæ Catecheticae disponere coneris, efficiendo, ut modesti, attenti, & alacres sint ad excipienda & retinenda ea, quæ dicuntur, quod quidem facilius bonis verbis & munusculis, laudibusque, quàm asperis increpationibus & minis obtinebit.

Confidera III. Quæ media adhibere debeas ad hoc officium alacriter & fructuosè obeundum; videlicet I. Ut magnam de tali munere æstimationem concipias, frequenter perpendendo, quàm magnam Ecclesiæ & reipublicæ Christianæ utilitatem afferre, tibi que grandem coronam præparare queas. II. Si Christi ad Apostolos dicentis: *Sinite parvulos venire ad me:* & aliorum zelosissimorum virorum cum magna alacritate hoc munus obeuntium exempla frequenter ob oculos ponas. III. Si magna cum patientia fructum expectes salubrem S. Jacobi c. 5. doctrinam altè pectori inscribens: *Ecce Agricola expectat pretiosum fructum terra, patienter ferens, donec accipiat temporaneum & serotinum: Patientes igitur estote & vos, & confirmate corda vestra.* Vide ergo, quàm efficacia & solida sint hæc media, & quomodo ea deinceps adhibere velis. Colloquium ad Christum.

OCCUPATIONES

Per reliquum hujus diei tempus.

I. Ethodie iterum tres occupationes, præter binas meditationes, magno cum fervore suscipiendas suadeo. Prima est, ut Ordinem tibi diurnum conficias, quem per totam vitam, quantum fieri potest, studiosè observes. Ad hunc autem ritè faciendum tria præcipuè observabis. I. Magnam

Kk 5

de rena-